Valsts izglītības
satura centrs

Mācību satura un pieejas piedāvājums: aktualitātes, sabiedriskā apspriešana

Saeima,
2018.gada 6.februārī

Valsts izglītības
satura centrs

GUNTARS CATLAKS,

VISC vadītājs

Valsts izglītības satura centrs

Daudzviet pasaulē un arī Latvijā izpratne par to, kādas zināšanas un prasmes būs nepieciešamas nākotnes sabiedrībā, mainās.

**Izglītības loma mainās –
no skolas tiek sagaidīts cits rezultāts:
skolēna lietpratība jeb kompetence.**

Valsts izglītības satura centrs

Pirmo reizi mācību saturs pārskatīts vienotā sistēmā un pēctecīgi visās izglītības pakāpēs – sākot no pusotra gada vecuma pirmsskolā līdz 12.klasei.

Formulēti sasniedzamie rezultāti skolēnam septiņās mācību jomās, beidzot pirmsskolu, 3., 6., un 9.klasi.

Sagatavots priekšlikums izglītības satura plānošanas principiem vidējā izglītībā.

Valsts izglītības satura centrs

Satura piedāvājums ir 300 ekspertu – skolotāju, augstskolu mācībspēku, izglītības jomas speciālistu – darba rezultāts. Visi ir praktizējoši pedagogi.

Satura izstrādē iesaistīts unikāls Latvijas pedagogu loks – ap 300 ekspertu praktiķu | pilotskolās – ap 2000 skolotāju.

Valsts izglītības satura centrs

Izglītība mūsdienīgai lietpratībai: mācību satura un pieejas apraksts

Uz šī dokumenta pamata **apstiprināšanai Ministru kabinetā (MK) iesniegs**:

pirmsskolas izglītības vadlīnijas,
pamatizglītības standartu un
vispārējās vidējās izglītības standartu.

MK noteikumi noteiks, **kādas prasmes, zināšanas un attieksmes jāiemācās bērniem un jauniešiem,** beidzot pirmsskolu, 3., 6., 9. un 12. klasi.

Veids, **kā rezultātu sasniegt**, **būs katras skolas un skolotāja izvēle un atbildība**.
Atbilstoši satura ietvarā aprakstītajiem mūsdienīgas lietpratības izglītības mērķiem skolas varēs patstāvīgi plānot, kā tieši sasniegt skolēniem izvirzītos mērķus atbilstoši savu skolēnu vajadzībām un vietējai situācijai.

Obligātā mācību satura ietvars
VISC projekts, 18.08.2017.

Valsts izglītības satura centrs		
Valodu Sociālā un pilsoniskā Kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā Dabaszinātņu Matemātikas Tehnoloģiju Veselības un fiziskās aktivitātes	Pašvadība Domāšana un radošums Sadarbība un līdzdalība Digitālā	Atbildība / Centība Drosme / Godīgums Gudrība / Laipnība Līdzcietība / Mērenība Savaldība / Solidaritāte Taisnīgums / Tolerance

Starppriekšmetu moduļi:
Veselība. Drošība. Kultūras izpratne. Tekstpratība.

Valsts izglītības satura centrs

Izglītības pakāpju lomas

Pirmsskola
Likt pamatus skolēnu caurviju prasmēm, kuras tālāk jau lietot darbībā daudzveidīgās cilvēka darbības jomās.

Pamatskola
Jāapgūst pamatprasmes daudzveidīgās cilvēka darbības jomās, caurviju prasmes, ieradumi, lai varētu tālāk mācīties visu mūžu, lai skolēni saprastu, ko darīs tālāk savā izglītībā.

Vidusskola
Individuāla iedziļināšanās atbilstoši mērķiem, vispirms vēlreiz padziļinot un vispārinot pamatus (10./11. klase), tad mācoties dziļāk, šaurākā jomu lokā (11./12. klase).

Valsts izglītības satura centrs

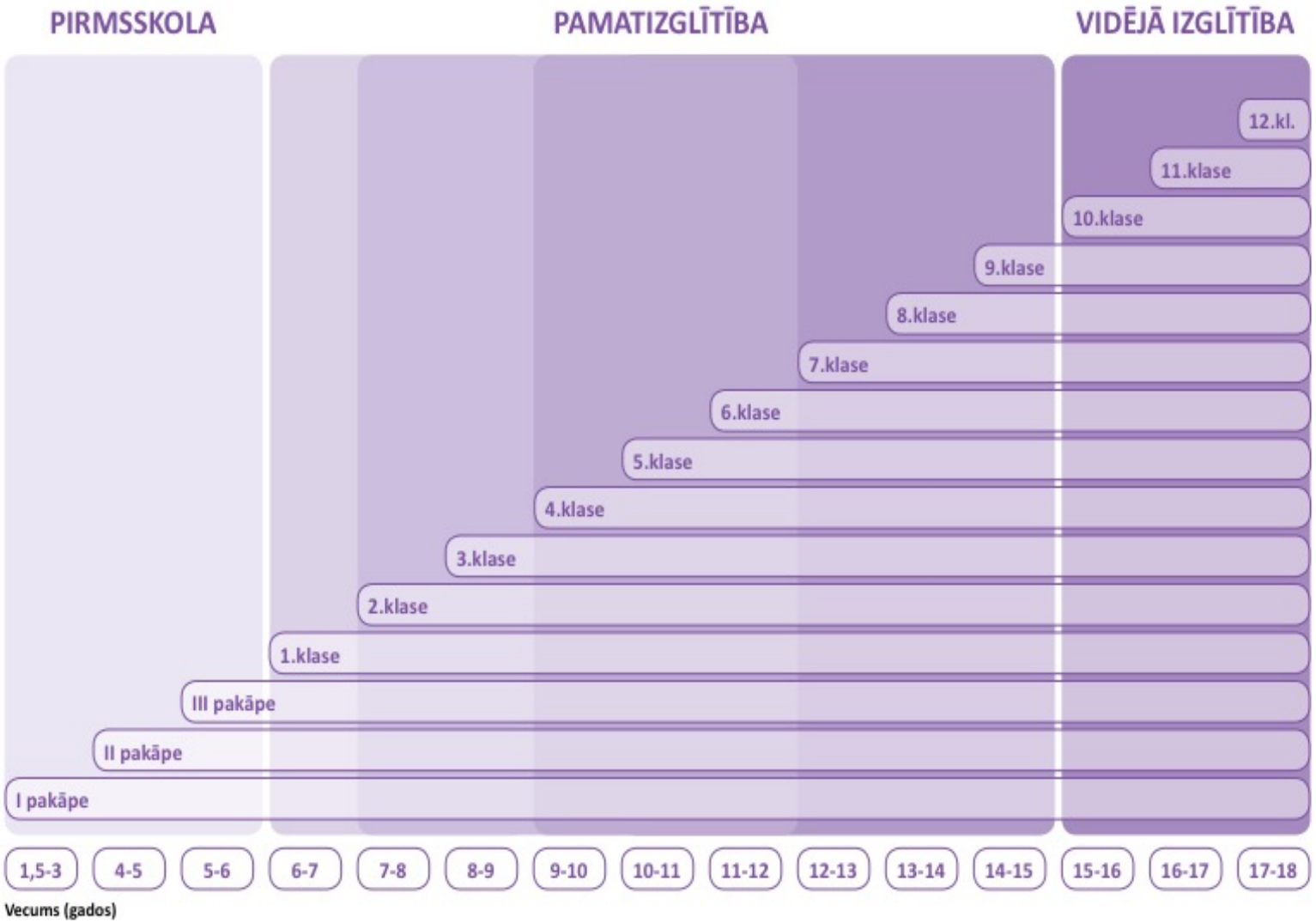

Skolēnu vecums vispārējās izglītības pakāpēs.

Valsts izglītības
satura centrs

VISC priekšlikumi:

- nenoteikt mācību stundu skaitu nedēļas ietvaros katrā mācību priekšmetā, bet noteikt jomā izglītības posmā (3 gados);
- brīvība skolām plānot stundu skaitu nedēļā katrā priekšmetā;
- atcelt 40 min stundu līdz 6. klasei; iespējas izmantot daudzveidīgas mācību darba organizācijas formas vecākajās klasēs;
- lielāka skolas patstāvība mācību satura plānošanā, saglabājot atbildību par noteiktajiem skolēna sasniedzamajiem rezultātiem.

Valsts izglītības satura centrs

Jomas un mācību priekšmeti/moduļi pamatizglītībā Projekts / 25.09.2017

Mācību joma	MĀCĪBU PRIEKŠMETI / MODUĻI
Valodu	Latviešu valoda Mazākumtautību valoda Svešvaloda 1, 2
Sociālā un pilsoniskā	Sociālās zinības Sociālās zinības un vēsture Latvijas un pasaules vēsture
Kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā	Vizuālā māksla Mūzika Literatūra Drāma (izpildītājmāksla)
Dabaszinātņu	Dabaszinības Fizika Ķīmija Bioloģija Ģeogrāfija
Matemātikas	Matemātika
Tehnoloģiju	Tehnoloģijas Inženierzinības Dizains un tehnoloģijas Datorika
Veselības un fiziskās aktivitātes	Sports Starppriekšmetu moduļi: veselība, drošība u.c.

Vispārējā vidējā izglītība

Projekts, 25.09.2017.

Valsts izglītības satura centrs

Mācību joma	VIDUSSKOLA (pamatlīmenis)	VIDUSSKOLA (optimālais)	VIDUSSKOLA (augstākais)
Valodu	Latviešu valoda un literatūra	Latviešu valoda un literatūra	Latviešu valoda padziļinātā līmenī (piemēram, radošā rakstīšana; latviešu valoda un tehnoloģijas.)
	Svešvaloda 1	Svešvaloda 1	Svešvaloda 1, 2; CLIL; Akadēmiskā valoda
	Svešvaloda 2	Svešvaloda 2	
Sociālā un pilsoniskā	Sociālās zinības un vēsture (tiesības, politika, ekonomika, filozofija, reliģija, psiholoģija, vēsture)	Vēsture un humanitārās studijas (vēsture, filozofija, reliģija, psiholoģija)	Vēsture un humanitārās studijas (vēsture, filozofija, reliģija, psiholoģija)
		Vēsture un sociālās studijas (vēsture, politika, tiesības, filozofija)	Vēsture un sociālās studijas (vēsture, politika, tiesības, filozofija)
		Sociālās un ekonomikas studijas (ekonomika, politika, tiesības, ģeogrāfija)	Sociālās un ekonomikas studijas (ekonomika, politika, tiesības, ģeogrāfija)
Kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā	Māksla (vizuālā māksla, mūzika, drāma)	Kultūras studijas un māksla (kultūras studijas un izvēle: mūzika, drāma, vizuālā māksla)	Kultūras studijas
	Kultūras studijas		
Dabaszinātņu	Fizika	Fizika	Fizika
	Ķīmija	Ķīmija	Ķīmija
	Bioloģija	Bioloģija	Bioloģija
	Ģeogrāfija		
	Dabaszinības		
Matemātikas	Matemātika	Matemātika	Matemātika, t. sk. matemātiskā analīze
Tehnoloģiju	Tehnoloģijas	Tehnoloģijas padziļinātā līmenī (piemēram, elektronika, robotika, inženierzinības, programmēšana u.c.)	Tehnoloģijas padziļinātā līmenī (piemēram, elektronika, robotika, inženierzinības, programmēšana u.c.)
Veselības un fiziskā aktivitātes	Sports / veselība/drošība*	Sports/veselība/drošība*	Sports/veselība/drošība*

*Var aizstāt ar Valsts aizsardzības mācību vai citiem priekšmetiem, kas ietver jomas sasniedzamos rezultātus.

Ikte Nr.8.2.1.1/14/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

Valsts izglītības satura centrs

OBLIGĀTIE PĀRBAUDĪJUMI PĒC 5 GADIEM: NOVĒRTĒT VĒRTĪGO

9.klašu un 12.klašu beidzējiem obligāti jaunie pārbaudījumi no 2021./2022.gada. Projekts veidos 20 diagnosticējošos darbus - skolas un skolotāja instrumentus skolēnu progresa mērīšanai.

Pamatizglītības noslēgumā skolēni kārto valsts pārbaudes darbus, lai iegūtu apliecinājumu par izglītības standartā noteikto pamatprasību obligātā mācību satura apguves līmeni kopumā un jo īpaši: latviešu valodā, vēsturē, matemātikā un svešvalodā. Pārbaudes darbu forma var būt kombinēts pārbaudes darbs un/vai eksāmens. Valsts pārbaudes darba neatņemama sastāvdaļa ir mācību gada laikā veikts projekta darbs.

Lai iegūtu atestātu par vidējo izglītību, skolēni kārto eksāmenus: latviešu valodā, svešvalodā, matemātikā un izvēlētajos priekšmetos atbilstoši apguves līmenim.

Jauno mācību saturu ieviesīs pakāpeniski

2018./2019.
Pirmsskola

2019./2020.
1.kl. (6 g)*; 4.kl.; 7.kl.; 10.kl.

2020./2021.
2.kl.; 5.kl.; 8.kl.; 11.kl.

2021./2022.
3.kl., 6.kl.; 9.kl.; 12.kl.

SKOLA 2030

ZANE OLIŅA,

mācību satura ieviešanas vadītāja

SKOLA 2030

Sabiedriskā apspriešana

SKOLA 2030

Projekts skaitļos

5 gadi – izstrāde, ieviešana
2016 – 2021

300+
profesionāļu
iesaiste satura izstrādē

6000 pedagogu
profesionālā pilnveide, t.sk.
visu skolu vadības komandu
mācības

2000+ profesionālu darba
stundu izstrādē

83 mācību un metodiskie līdzekļi
20 diagnosticējoši darbi
3 eksāmeni

800+ semināri, 10 konferences
640 pasākumi aprobācijas skolās

Budžets 13 960 884 €
t. sk. ESF finansējums: 11 866 751€
valsts līdzfinansējums: 2 094 133 €

SKOLA 2030

Sabiedriskā apspriešana

Septembris, 2017 – 1. februāris, 2018

IZSLUDINĀŠANA	APROBĀCIJAS SEMINĀRI PILOTSKOLĀM	SEMINĀRI PILOTSKOLU VADĪBAS KOMANDĀM PAR MĀCĪBU DARBA ORGANIZĀCIJU	SEMINĀRI MĀCĪBU JOMU KOORDINATORIEM	ATVĒRTO DURVJU DIENAS IZGLĪTĪBAS JOMAS VADĪTĀJIEM, PĀRSTĀVJIEM PAŠVALDĪBĀS	INDIVIDUĀLAS TIKŠANĀS, DISKUSIJU FORUMI
Pirmsskolas, skolas, augstskolas, pedagogu profesionālās asociācijas, darba devēju asociācijas u.tml. *visc@visc.gov.lv* *Ikviens interesents:* *www.skola2030.lv*	***Semināri apmēram 1000 skolotājiem:*** *skaidrots saturs, nodotas aprobācijai mācību priekšmetu mācību programmas.*		*8 semināri – 7 jomās un pirmsskolai / sākumskolai* ***Skaidrots saturs, tā izamiņas to*** skolu pārstāvjiem, kuras nav iesaistītas aprobācijā. **Piedalījās vairāk nekā 1000 pedagogu.**	*4 atvērto durvju dienu pasākumi.*	*7 diskusiju forumi:* *22. – 31. janvāris.*
SEPT 2017	OKT 2017	NOV, DEC 2017	NOV 2017	DEC 2017	DEC'17 JAN '18

Organizācijas, kas iesniedza priekšlikumus sabiedriskajā apspriešanā

Latviešu valodas un literatūras skolotāju asociācija / Biedrība “Papardes zieds” / Kultūras ministrija / Kultūras pedagogu biedrība / Latvijas ģeogrāfu biedrība / Latvijas informātikas skolotāju asociācija / Latvijas Pedagogu dome/ Latvijas Pašvaldību savienība / Latvijas Universitāte / Latvijas Universitātes Pedagoģijas, psiholoģijas un mākslas fakultātes Mājturības un tehnoloģiju, mājsaimniecības skolotāju apakšprogrammas docētāji / Latvijas Apvienotā Metodistu baznīca / Latvijas Pilsoniskā alianse / Meža nozare / SOS Bērnu ciemati / Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmija / Biedrība “Vecāku Alianse”/ Veselības ministrija / Vēstures skolotāju biedrība / NEPLP / Latvijas Banka u.c.

SKOLA 2030

Saņemtie priekšlikumi, temati

•Daļa no komentāros izteiktajiem jautājumiem bija tādi, kas nav projekta kompetencē.
•**Skolotāja darba laiks**:
•uzskatām, ka kontaktstundas ir ½ no skolotāja apmaksātajām stundām, pārējais laiks – lai sagatavotos.
•**Ierosinājumi par saturu konkrētās jomās vai jautājumos**, t.sk. seksuālā un reproduktīvā veselība, medijpratība, dažādu mākslas jomu proporcionalitāte, teorija un prakse, praktiskā muzicēšana, kompetence tautsaimniecībā, ģeogrāfijas iedalījums, pilsoniskā līdzdalība u.c.
• Komentāri **par mācību darba organizāciju**, to skaitā – par stundu noteikšanu uz 3 gadiem, par stundu skaitu/dalījumu starp mācību jomām/priekšmetiem u.c.

Svarīgākais mācību jomās

Pirmsskola un sākumskola

Bērns:

- darītājs, kurš pats konstruē savas zināšanas, apgūst prasmes.
- **Skolotāja loma:**
- bērna mācību plānotājs, novērotājs, līdzdalībnieks, virzītājs.
- **Mācību vide, process:**
- pirmsskolā rotaļdarbība visas dienas garumā.

Mācības:

1. – 3. klase: integrētas, bez dalījuma stundās,

- 4. – 6. klase: daļēji integrētas.
- **Vērtēšana:**
- 1. – 3. klase: aprakstoša,
- 4. – 6. klase: aprakstoša vai 10 ballu skalā.

SKOLA 2030

Valodu mācību joma

- Latviešu valoda
- Mazākumtautību valodas
- Svešvalodas

Latviešu valoda un literatūra
(skolās ar latviešu mācību valodu)

Pamatizglītībā

1.-3. klase: Latviešu valoda

4.-9.klase: Latviešu valoda;
Literatūra

Latviešu valoda – valodu mācību joma
Literatūra – Kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā mācību joma

Vispārējā vidējā izglītībā

10.-12.klase: Latviešu valoda;
Literatūra

Visp. vid. izglītības standartā:
3 tematiskie bloki valodā;
3 tematiskie bloki literatūrā

Mācību programmās sadaļa: *Saikne ar literatūru/valodu*

SKOLA 2030

Mācību satura attīstība valodu mācību jomā
(skolās ar latviešu mācību valodu)

1,5-6 gadi Pirmsskola	6-9 gadi 1.-3.klase	9-12 gadi 4.-6.klase	12-15 gadi 7.-9.klase	15-16 gadi 10.klase	16-18 gadi 11.-12.klase
Latviešu valoda	Latviešu valoda			Latviešu valoda	
				Literatūra	
	1.svešvaloda			1.svešvaloda	
		2.svešvaloda		2.svešvaloda	
				3.,4.svešvaloda	
				Akadēmiskā valoda, CLIL	

Valodu mācību joma

No kritiskās domāšanas uz medijpratību

Teksta nolūks - teksta neredzamais nolūks

Kritiskā domāšana - medijpratība

Kultūras izpratne un pašizpausme mākslā

Pamatizglītība	Vispārējā vidējā izglītība
Vizuālā māksla Mūzika Literatūra Drāma (izpildītājmāksla)	Kultūras studijas Vizuālā māksla Mūzika Drāma (izpildītājmāksla)

SKOLA 2030

Drāma
/izpildītājmāksla/

Jauns mācību modulis Drāma, kas ļaus skolēniem, izmantojot sava ķermeņa kustības, žestus un mīmiku, attīstīt apzinātas intelektuālās, emocionālās, fiziskās un verbālās darbības spējas.

SKOLA 2030

Kultūras izpratne

Pirmo reizi ir izstrādāti skolēnam sasniedzamie rezultāti , lai attīstītu kultūras izpratni kā kompleksu pratību, kas ļauj labāk izprast sevi un savu kultūru, ir nozīmīgs saskarsmes punkts dažādām dzīves jomām un nodrošina savstarpēju saprašanos.

SKOLA 2030

Mērķis pamatziglītībā

Pašizpausme mākslā:

- praktiski darbojas, iztēlojas un gūst prieku radošajā procesā;
- atklāj un pilnveido savus radošos talantus, zināšanas, prasmes un tehnikas dažādos mākslas veidos;
- vērtē un interpretē daudzveidīgus radošās izpausmes veidus;
- piedzīvo klātienē kultūras notikumus, gūstot emocionālo un estētisko pieredzi un attīstot personiskās kultūras vajadzības.

Mērķis pamatziglītībā

Kultūras izpratne:

-raksturo savu un kultūras piederību un vērtības;
-ir piedzīvojis daudzveidīgas tradīcijas, rituālus un svētkus;
-ir līdzdarbojies kultūras mantojuma saglabāšanā un tradīciju pārmantošanā;
-skaidro parādības, kas apliecina sabiedrības un kultūru daudzveidību un globalizācijas izpausmes reālajā un digitālajā vidē;
-sadarbojas ar citu kultūru pārstāvjiem;
-novērtē sevi un savus vienaudžus kā kultūras notikumu auditorijas daļu.

SKOLA 2030

Sociālā un pilsoniskā mācību joma

Elementi, kas veido saturu

- Politika
- Tiesības
- Veselība
- Ekonomika
  - Finanses
- Psiholoģija
- Reliģija/ ētika
- Vēsture

Sociālās zinības

Latvijas un pasaules vēsture

SKOLA 2030

MĀCĪBU SATURA ATTĪSTĪBA SOCIĀLAJĀ UN PILSONISKAJĀ JOMĀ

1,5-6 gadi — Pirmsskola

SOCIĀLO ZINĪBU ELEMENTI

Rezultāts
Rotaļdarbībā vērojot, atdarinot un līdzdarbojoties, iepazīst un pieņem tuvākās apkārtnes sociālo vidi, veido savu "es" apziņu.

6-9 gadi — 1.-3.klase

SOCIĀLĀS ZINĪBAS

Rezultāts
Skolēns attīsta un skaidro savu "es" apziņu, vērojot un līdzdarbojoties tuvējās apkārtnes sociālajā vidē. Pieņem sev un apkārtējiem ikdienas situācijās nozīmīgus lēmumus.

9-12 gadi — 4.-6.klase

SOCIĀLĀS ZINĪBAS UN VĒSTURE

Rezultāts
Pēta Latvijas valstij un sabiedrībai nozīmīgas **ekonomikas, politikas** un **sabiedriskās problēmas** tagadnes un pagātnes griezumā. Skaidro savu piederību valstij un sabiedrībai, iesaistās sabiedriskajos procesos un izvērtē savas rīcības sekas.

12-15 gadi — 7.-9.klase

SOCIĀLĀS ZINĪBAS

Rezultāts
Skolēni pēta un analizē gan vietējo, gan globālo sabiedrību, izmantojot **ekonomikas, politikas, tiesību** un **psiholoģijas** teorijas. Skaidro faktorus, kas ietekmē sabiedrības labklājību.

LATVIJAS UN PASAULES VĒSTURE

Rezultāts
Izmantojot vēstures pētniecības metodes, pēta un analizē Latvijas un pasaules vēstures notikumus. Izprot sabiedrības vēsturisko apziņu un veido savējo. Balstoties uz vēsturisko apziņu, izjūt piederību valstij un tautai.

15-16 gadi — 10.klase

SOCIĀLĀS ZINĪBAS UN VĒSTURE

ekonomika • politika
tiesības • vēsture
filozofija • reliģija
psiholoģija

Rezultāts
Pēta un skaidro pasaules notikumu cēloņsakarības pagātnē un tagadnē. Izmantojot starpdisciplināro pieeju, analizē dažādas sabiedrības norises un procesus un to ietekmi lokālā, nacionālā un globālā līmenī. Modelē indivīda un sabiedrības rīcību, lai veicinātu ilgspējīgu attīstību.

16-18 gadi — 11.-12.klase

VĒSTURE UN HUMANITĀRĀS STUDIJAS

vēsture • filozofija
reliģija • psiholoģija

vai

VĒSTURE UN SOCIĀLĀS STUDIJAS

vēsture • politika • tiesības
filozofija

vai

SOCIĀLĀS UN EKONOMIKAS STUDIJAS

ekonomika • politika
tiesības • ģeogrāfija

Rezultāts
Gūst pieredzi pētniecībā, izmantojot šo zinātnes nozaru pētniecības metodes. Padziļināti apgūst šo zinātnes nozaru teoriju un attīsta nepieciešamās prasmes. Skolēns gatavojas studijām augstskolā. Rada produktu – raksta, veic pētījumu, modelē, vada procesus. Izstrādā noslēguma darbu (projekts, diplomdarbs, portfolio).

SKOLA 2030

Latvijas un pasaules vēsturi mācīs kā vienotu mācību priekšmetu

Pašlaik		*Skola2030* piedāvā
Kopš 2011.gada 1.septembra Latvijas vēsturi un pasaules vēsturi 6.- 9.klašu posmā māca kā atsevišķus mācību priekšmetus.	➡	**No 7.klases mācīt Latvijas un pasaules vēsturi kā vienotu mācību priekšmetu.**

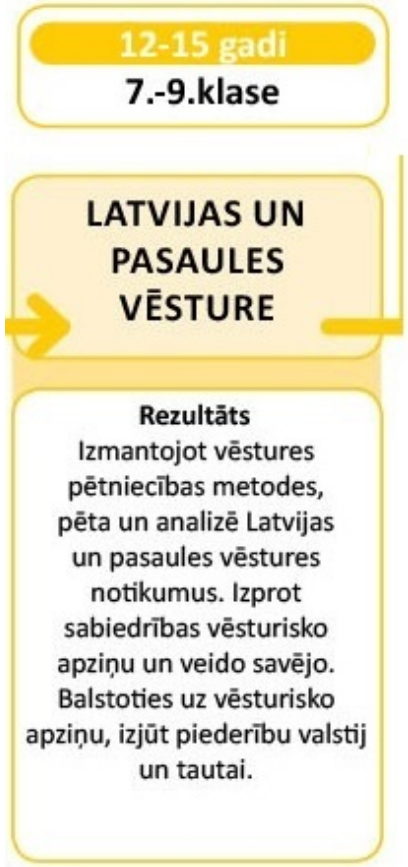

SKOLA 2030

Mācot vēsturi, mērķis ir veidot vēsturisko apziņu, tādējādi faktu zināšanas saglabā būtisku nozīmi, tomēr tas nav pašmērķis.

SKOLA 2030

Skolēnam pašam konstruējot savu vēstures un pilsonisko apziņu, mācību procesā vairs netiek nodota vien pagātnes pieredze,
bet tiek veidota
dziļāka izpratne par sabiedrībā notiekošo.

Matemātikas saturs

Samazināta satura sadrumstalotība (piemēram, netiek definēti mazāk svarīgi jēdzieni ģeometrijā), skolēns to **apgūst dziļāk**, apgūtās **prasmes lieto**.

Pārskatīta atsevišķu tēmu vieta laikā (procentuālais salīdzinājums, darbības ar algebriskām daļām, ģeometriskie pārveidojumi, kombinatorās ģeometrijas elementi).

Matemātika

Standarta struktūra (12 *lielās idejas*)

Matemātikai raksturīgās stratēģijas un spriešana

Skaitļi, darbības ar tiem

Algebras elementi, sakarības

Figūras

Dati, statistikas elementi

1. Apzināta pieredze noteiktu stratēģiju lietošanā ļauj risināt problēmsituācijas.

2. Vispārīgus apgalvojumus matemātikā pierāda - formulē spriedumus, kas nodrošina apgalvojumu patiesumu.

SKOLA 2030

Matemātiskās pratības pamats veidojas stabils, ja skolēns saprot jēdzienu, simbolu, darbību jēgu

$$\begin{array}{r} 15 \\ \cdot 24 \\ \hline \end{array}$$ un $15 \cdot 24 = 15 \cdot 20 + 15 \cdot 4 = \ldots$ un ...

Reizināšanu rakstos skolēni apgūs arī turpmāk, bet **izpratne par reizināšanu veidosies dziļāka**, ja skolēni iegūs daudzveidīgu, mērķtiecīgi plānotu vingrināšanās pieredzi.

Dabaszinātnes

- **Turpinām nostiprināt un attīstīt iesākto pieeju mācībām dabaszinātņu jomā.**
- **Palielinās komplekso uzdevumu īpatsvars.**
- **Piedāvājam ilgtermiņa starpdisciplinārus projektus**
- */ūdens kvalitātes noteikšana un uzlabošana, izmantojot ūdens paraugu, kas ir pieejams apkārtnē/.*
- **Pastiprinām inženiertehnisko domāšanu**
- **un dabaszinātņu likumsakarību pārnesi.**

Dabaszinātnes

Jomu skolā var īstenot dažādi – mācot integrēti vai kā atsevišķus mācību priekšmetus

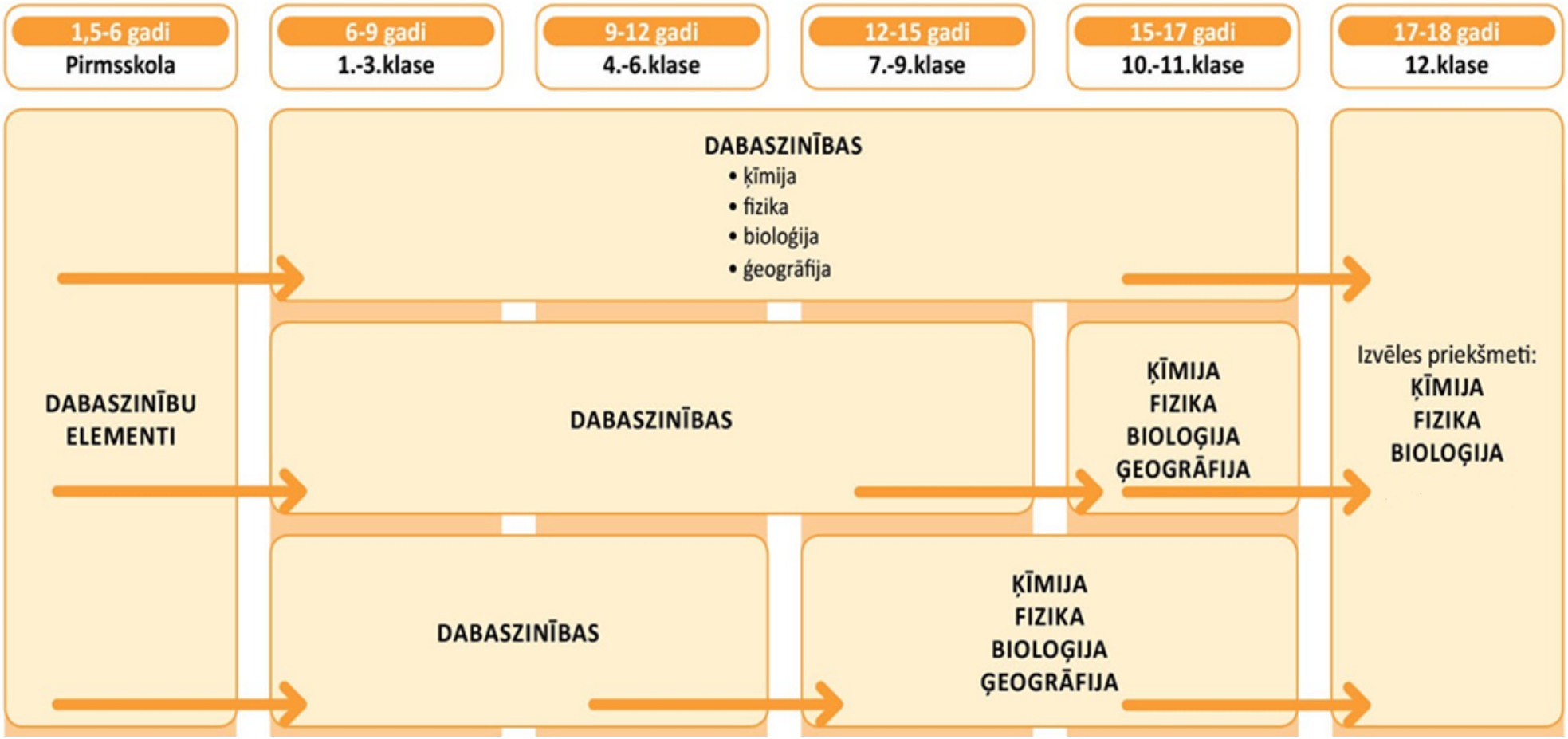

Būtiski mainīti satura plānošanas principi <u>bioloģijā un ģeogrāfijā</u>, par pamatu ņemot *lielās idejas*

SKOLA 2030

Ģeogrāfijas apguves organizēšana
/piemērs/

Tagad	**Āfrikas dabas procesi un parādības**	**Austrālijas un Okeānijas dabas procesi un parādības**	**Antarktīdas dabas procesi un parādības**	**Amerikas dabas procesi un parādības**
Priekšlikums	Zemes attēlojums kartē	Planēta Zeme	Atmosfēra, litosfēra un hidrosfēra	

SKOLA 2030

Tehnoloģiju mācību jomas pamatā: domāšanas veids

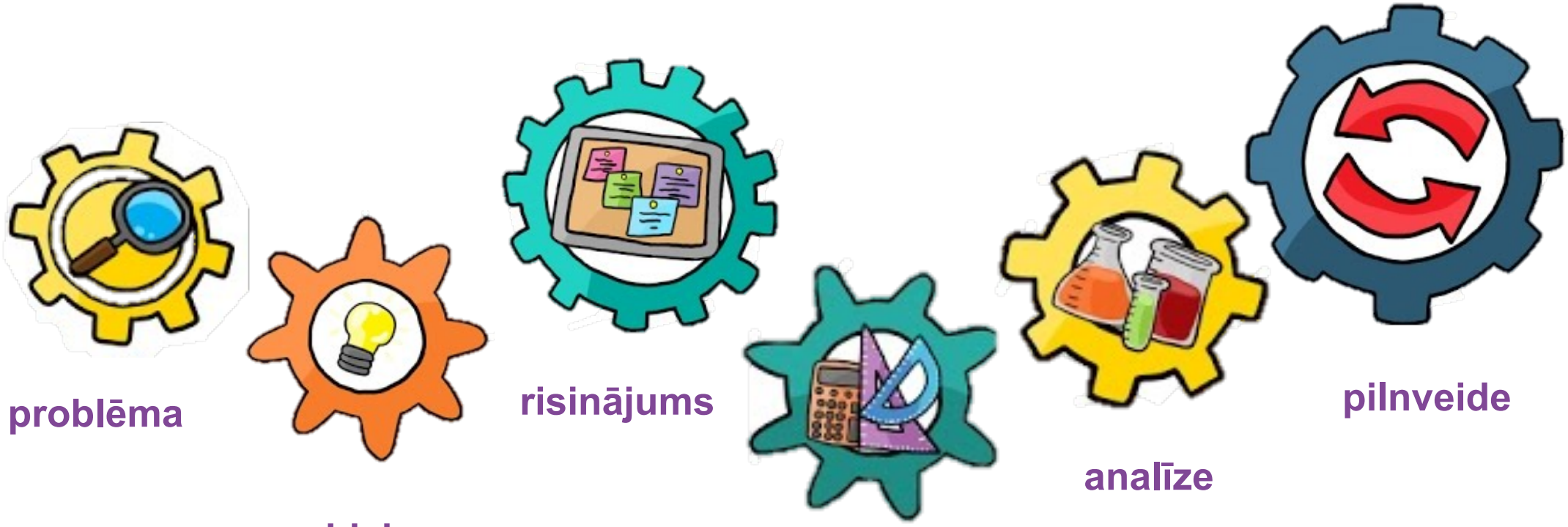

DIZAINS UN TEHNOLOĢIJAS (līdz šim Mājturība un tehnoloģijas)

Mērķis:

- attīstīt skolēnos prasmes, veidot attieksmes un sniegt zināšanas, kas nepieciešamas, lai **praktiski projektētu, izgatavotu un izvērtētu lietas** (produktus);
- gūt **pieredzi lietu** (izstrādājumu, pakalpojumu, produktu) **radīšanas procesā no idejas līdz gatavam dizaina produktam;**
- attīstīt **dizaina domāšanu.**

Mācību satura attīstība (Mācību priekšmeti un moduļi)

Pirmsskola	Tehnoloģiju elementi – mācību modulis
1. – 9. klase	Dizaina un tehnoloģiju mācību priekšmets (pašlaik Mājturība un tehnoloģijas)
1. – 9. klase	Datorikas mācību priekšmets (t.sk. 1.-3.klasē datorikas elementus māca integrēti)
7. – 9. klase	Inženierzinības – mācību modulis
Vidusskola	Tehnoloģiju mācību priekšmets un izvēles moduļi

SKOLA 2030

Veselības un fiziskās aktivitātes mācību joma

- **Daudzveidīgas fiziskās aktivitātes** atbilstoši skolēna spējām.
- **Tiek veidota izpratne par veselīgu dzīvesveidu.**
- Attīsta veselīga dzīvesveida **paradumus.**
- Bērns ir **zinošs un spējīgs lemt un rīkoties riska**/ apdraudējuma **situācijās.**

Veselība un fiziskā aktivitāte: mācību jomas attīstība

1,5-6 gadi Pirmsskola	6-9 gadi 1.-3.klase	9 -12 gadi 4.-6.klase	12-15 gadi 7.-9.klase	15-18 gadi 10.-12.klase
VESELĪBAS UN FIZISKĀS AKTIVITĀTES ELEMENTI	SPORTS	SPORTS	SPORTS	SPORTS
Rezultāts Apgūst pamatkustības, ar prieku darbojas rotaļdarbībā. Mācās veidot ar personisko drošību un veselību saistītus ieradumus.	**Rezultāts** Turpina apgūt pamatkustības atbilstoši savai individuālai attīstībai. Aktīvi darbojas daudzveidīgās kustību rotaļās. Atpazīst veselību un drošību veicinošas un apdraudošas situācijas.	**Rezultāts** Spēj savienot kustības uz dažādām virsmām un dažādās vidēs, kā arī mainīt kustību rotaļu un spēļu noteikumus. Salīdzina veselīga dzīvesveida īstenošanas priekšrocības savas veselības veicināšanā un modelē dažādas savas rīcības iespējas bīstamās situācijās dzīves vidē.	**Rezultāts** Izvēlas adekvātas fiziskās aktivitātes un fiziskās slodzes savai veselībai un labsajūtai. Meklē, atlasa, plāno un praktizē stratēģijas, lai veicinātu veselību, labsajūtu un drošību.	**Rezultāts** Demonstrē fiziskās slodzes paškontroles un pašregulācijas kompetences, nostiprina veselīga dzīvesveida paradumus un spēju atbildīgi rīkoties atbilstoši savai veselībai, un veic preventīvus drošības pasākumus.

Veselības pratību, fizisko pratību un drošumspēju skolēni attīsta sportā, veselības un drošības starppriekšmetu moduļos, kā arī pārējās mācību jomās.

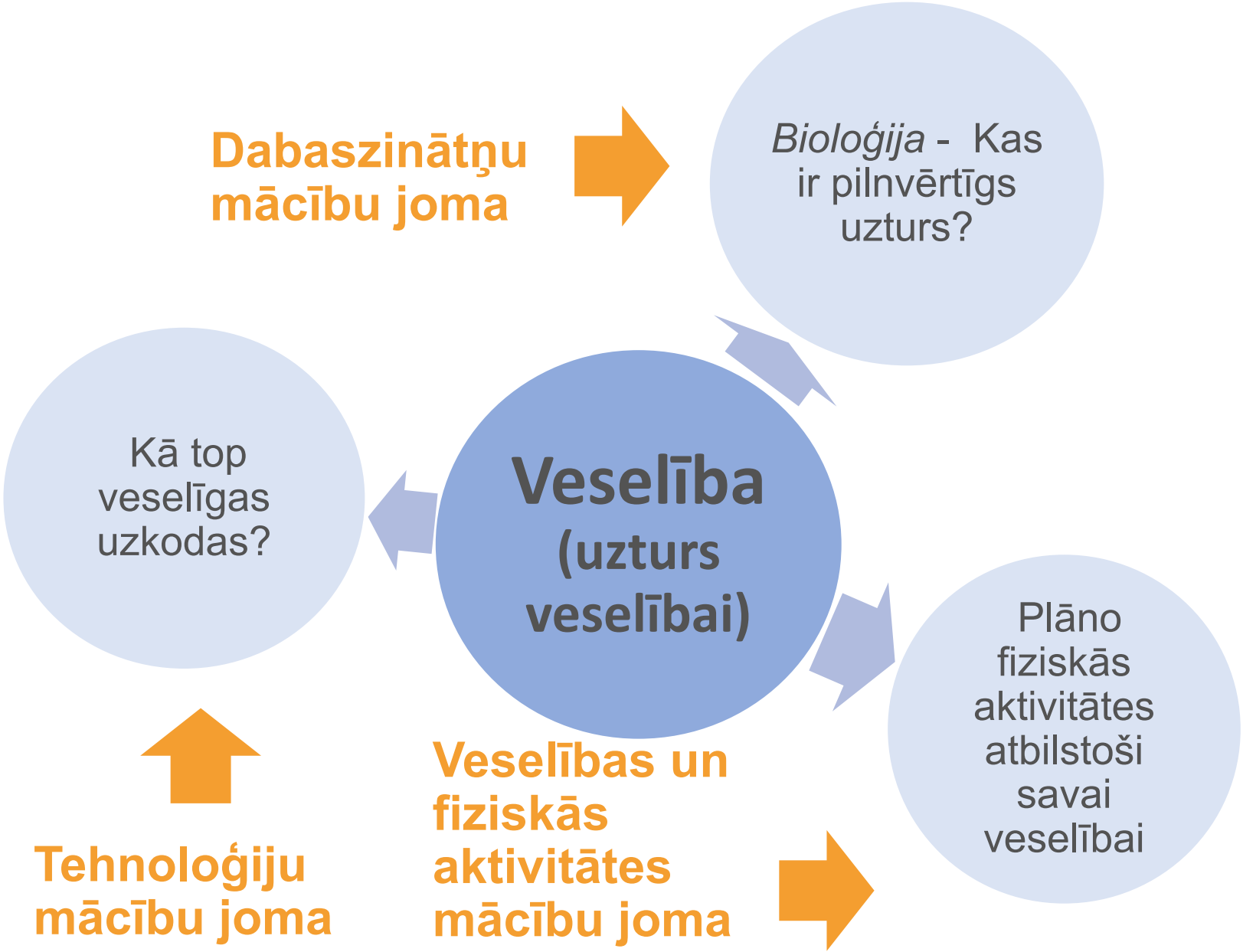
Dabaszinātņu mācību joma
Bioloģija - Kas ir pilnvērtīgs uzturs?
Kā top veselīgas uzkodas?
Veselība (uzturs veselībai)
Plāno fiziskās aktivitātes atbilstoši savai veselībai
Tehnoloģiju mācību joma
Veselības un fiziskās aktivitātes mācību joma

Drošība

Dabaszinātņu mācību joma

Darbā ar elektrisko strāvu, darba piederumiem rīkojas atbilstoši drošības noteikumiem, kas nosaka paša un apkārtējo drošību.

Tehnoloģiju mācību joma

Droši strādā, izmantojot rokas un elektriskos, portatīvos instrumentus un darbagaldus, citus darba līdzekļus.

Veselības un fiziskās akt. mācību joma

Ir apguvis drošas rīcības pamatus bīstamās situācijās uz ūdens.

SKOLA 2030

Skolēnu papildu iesaiste skolā veselības stiprināšanā un fiziskajās aktivitātēs

- Pirmsskolas un skolas vide, kas aktivizē bērnu kustīgumu.
- Kustību aktivitāšu pauzes mācību priekšmetu stundās.
- Āra kustību pauzes starp stundām līdz 30 minūtēm.
- Veselības un fizisko aktivitāšu starpbrīži.
- Aktīvās atpūtas zonas skolas iekštelpās.
- Daudzfunkcionālas āra fizisko aktivitāšu zonas.
- Kustību aktivitāšu /interešu izglītības /fakultatīvo pulciņu nodarbības skolā pēc mācību stundām.

Apkopojums: būtiskākās pārmaiņas

- Otrā svešvaloda no 4. klases (pašlaik no 6.klases).
- Latvijas un pasaules vēsture kopā.
- Literatūra - kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā mācību jomā.
- Jauns mācību modulis – drāma (izpildītājmāksla).
- Tehnoloģiju mācību joma:
  - Dizains un tehnoloģijas (1.-9.kl.);
  - Datorika (1.-9.kl., t.sk. integrēti datorikas elementi 1.-3.kl.);
  - Inženierzinības (7.kl.);
  - Tehnoloģijas, tehnoloģiju moduļi (10.-12.kl.).

SKOLA 2030

Šajā mācību gadā skolām un pirmsskolām Latvijā saistībā ar jauno mācību saturu un pieeju neviena pārmaiņa nav obligāta.

Šis ir laiks, kad ikvienai skolai ļauts pilnvērtīgi sagatavoties, izmantojot ikvienu sniegto atbalstu – vadības mācības, seminārus, labākās prakses piemēru prezentācijas u.c.

SKOLA 2030

Atbalsts skolām un skolotājiem

SKOLA 2030

Atbalsts skolām un skolotājiem projektā

2016. gada 17. oktobris – 2021. gada 16. oktobris

Mācību satura izstrāde un aprobācija

Standarti, vadlīnijas, mācību programmas, mācību un metodiskie līdzekļi, t.sk. bērniem ar speciālām vajadzībām, diagnostikas instrumenti.

Pedagogu profesionālā pilnveide, atbalsta materiāli skolotājiem

Pedagogu profesionālā pilnveide 6000 pedagogiem - 100 aprobācijas izglītības iestādēs; mācības visu izglītības iestāžu vadības komandām. Atbalsta materiālu skolotājiem izstrāde – mācību priekšmetu programmas, mācību materiālu piemēri, metodiskie materiāli, e-mācību moduļi, semināri.

Labvēlīgu priekšnoteikumu radīšana mācību satura ieviešanai

Mācību materiālu vietnes izveide, pieejas skaidrošana sadarbībā ar augstskolām, pašvaldībām, reģionālie ieviešanas semināri, konferences, u.c.

SKOLA 2030

Atbalsta materiāli skolotājam

Mācību priekšmetu programmas *(paraugi)*	***Mācību līdzekļu paraugi skolēnam*** *(katrā tematā)* **+** ***bērniem ar speciālām vajadzībām.***	***Metodiskie materiāli*** *(un e-mācību moduļi)*	***Diagnosticējošo darbu apraksti***
Detalizētas, iekļauj skolēna darbību līdz stundas līmenim	*Nozīmīgāko mācību līdzekļu komplekts katrā tematā, katrā mācību priekšmetā.* *T.sk. temata atsegums skolēnam, materiāli mācību procesa vizualizācijai, vingrināšanās uzdevumi, mācību aktivitātes un mācīšanās stratēģijas, vārdnīca un materiāli vērtēšanai.*	*Vadlīnijas un ieteikumi mācību un vērtēšanas plānošanai, mācību pieejas īstenošanai,* *paņēmieni un piemēri caurviju prasmju attīstībai,* *vērtībizglītībai,* *starppriekšmetu moduļu īstenošanai u.tml.*	*Skaidrojums par darbu mērķi, sasniedzamajiem rezultātiem, kas tiks vērtēti,* *uzdevumu veidiem,* *rezultātu izmantošanu mācību darba uzlabošanai.*

Izaicinājumi mācību satura un pieejas ieviešanai

- Resursi mācību procesa īstenošanai (piem., muzicēšanai, dizainam un tehnoloģijām, daudzveidīgu mācību līdzekļu iegādei, mācību ekskursijām/kultūras pasākumu apmeklējumam u.tml.).
- Juridiskās normas (piem., pašlaik noteikts stundu skaits mācību priekšmetā nedēļā).
- Skolotāju darba samaksas principi (laiks plānošanai un sadarbībai; individuāls atbalsts patstāvīgam darbam pēc stundām; kustību/āra pauzes u.tml.).
- Ilgtspējīga un mērķtiecīga skolotāju profesionālās pilnveides infrastruktūra.

SKOLA 2030

VJAČESLAVS KAŠČEJEVS,

fiziķis, akadēmiķis

SKOLA 2030

ILONA BERGMANE,

Rīgas Teikas vidusskolas direktore

SKOLA 2030

ANDRIS JENERTS,

Siguldas pilsētas vidusskolas skolēns

SKOLA 2030

PALDIES!

www.skola2030.lv
facebook.com/Skola2030
www.draugiem.lv/Skola2030
#skola2030

Projekts Nr. 8.3.1.1/16/I/002 Kompetenču pieeja mācību saturā

Valsts izglītības satura centrs

NACIONĀLAIS ATTĪSTĪBAS PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ